कथा देशे शमीवृक्षः। तस्य लम्बमानशिखायां कृतावासावरण्यचटकदम्पती
॥१८॥ वसतः स्म। अथ कदाचित् तयोः सुखसंस्थयोर्हेमन्तमेघो मन्दं मन्दं
वर्षितुमारब्धः। अत्रान्तरे कश्चिच्छाखामृगो वातासारसमाहतः प्रो
द्भूषितशरीरो दन्तवीणां वादयन् वेपमानस्तच्छमीमूलमासाद्योपविष्टः।
५ अथ तं तादृशमवलोक्य चटका प्राह। भो भद्र।

हस्तपादसमोपेतो दृश्यसे पुरुषाकृतिः।
शीतेन भिद्यसे मूढ कस्मान्न कुरुषे गृहं ॥४३६॥

एतच्छ्रुत्वा तां वानरः सकोपमाह। अधमे कस्मान्न त्वं मौनव्रता
भवसि। अहो धार्ष्ट्यमस्याः। गृहमासाद्य मामुपहसति। यतः।
१० सूचीमुखी दुराचारा रण्डा पण्डितवादिनी।
नाशङ्कते प्रजल्पन्ती तत् किमेनां न हन्म्यहं ॥४३७॥

एवं प्रलप्य तामाह। मुग्धे किं तव ममोपरि चिन्तया। उक्तं च।

वाच्यं श्रद्धासमेतस्य पृच्छतो ऽत्र विवेकिना।
प्रोक्तं पृच्छाविहीने स्यादरण्यरुदितोपमं ॥४३८॥

१५ तत् किं बहुना। तावत् स कीशो तया निजकुलायगर्वितयाभिहितो
यावत् तां शमीमारुह्य तस्याः कुलायः शतधा खण्डशः कृतः।
अतो ऽहं ब्रवीमि।

उपदेशो न दातव्यो यादृशे तादृशे जने।
पश्य वानरमूर्खेण सुगृही निर्गृही कृता ॥४३९॥

२० तन्मूर्ख गुरुभिः शिक्षितो ऽपि न शिष्यसे त्वं। अथवा न ते दोषो
ऽस्ति। यतः साधोः शिक्षा गुणाय सम्पद्यते नासाधोः। उक्तं च।

किं करोत्येव पाण्डित्यमस्थाने विनियोजितं।
अन्धकारप्रतिच्छन्ने घटे दीप इवाहितः ॥४४०॥

तत् त्वं व्यर्थपाण्डित्यमाश्रित्य मम वचनमशृण्वान आत्मशान्तिमपि
२५ न वेत्सि। तन्नूनमपजातस्त्वं। उक्तं च।